

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The INE profile in Dutch

Training Intercultural Nursing Educators and Students

Profielvalidatie van een docent interculturele verpleegkunde

Samenvatting

Introductie

Intercultureel competente gezondheidswerkers zijn essentieel in onze toenemende multiculturele samenleving om effectieve en veilige zorg te kunnen waarborgen. Het falen van zorgaanpassingen aan een cultureel diverse maatschappij, zorgt voor toenemende ongelijkheid binnen de gezondheidszorg (Smallwood, 2018). LaVeist, et al. (2011) stelden vast dat tussen 2003 en 2006 de gezamenlijke directe en indirecte kost van deze ongelijkheid door culturele diversiteit, 1,24 biljoen dollar bedroeg in de Verenigde Staten.

Door het effect dat training in interculturele competenties heeft op professionals en patiëntenpopulatie, onderstrepen sommige instituten het belang van de ontwikkeling van educatieprogramma's om deze competenties te versterken bij verpleegkundigen (National League for Nursing, 2005; AACN, 2008; USDHHS, 2011). De Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) verklaarde in 2018, dat het noodzakelijk is om de algemene deskundigheid van studenten te bevorderen met het oog op een meer inclusieve samenleving. Binnen deze deskundigheid omvatten zij aspecten die verband houden met de ontwikkeling van interculturele competenties.

Campinha-Bacote (1998) definieert culturele competentie in de verpleging als "het proces waarin de zorgprofessional voortdurend streeft naar het vermogen en de beschikbaarheid om effectief te werken binnen de culturele context van een patiënt/cliënt" (familiaal, individueel of maatschappelijk). Dit model presenteert cultureel bewustzijn, culturele kennis, culturele vaardigheid, culturele ontmoetingen en cultureel verlangen als de vijf bouwstenen van culturele bekwaamheid. Volgens de auteur dient culturele bekwaamheid te worden benaderd als een proces, meer dan een finaal product. In dat opzicht presenteert het Developmental Model of Intercultural Sensitivity (DMIS), ontwikkeld door Milton Bennett (1986;1993:2013), een continuüm van verschillende fases voor de ontwikkeling van interculturele bekwaamheid. Dit continuüm strekt zich uit van ethnocentrisme, de ervaring van de eigen cultuur als "centraal in de werkelijkheid", tot ethnorelativisme, de ervaring van de eigen en andere culturen als "ten opzichte van de context".

De ontwikkeling van deze interculturele competentie is een complex proces, daar training in interculturele bekwaamheid transformatieve, pedagogische strategieën vereist die actief en innovatief zijn, intellectueel stimuleren, emotioneel belonen en adequaat zijn om zo interculturele competenties bij verpleegkunde studenten te ontwikkelen (Jeffreys, 2010; Clingerman, 2011; Jeffreys and Dogan, 2011; Larsen and Reif, 2011; Andrews and Boyle, 2012). Door de complexiteit van deze leerprocessen dienen docenten verpleegkunde intercultureel competent te zijn en bereid om intercultureel leren en groeien te faciliteren op pedagogische wijze.

Baghdadi and Ismaile (2018) daarentegen, geven aan dat docenten verpleegkunde over een matig niveau van interculturele bekwaamheid beschikken. Long (2012), bijvoorbeeld, bekritiseerde het gebrek aan training van zijn faculteitmedewerkers, daar slechts 1 op 94 medewerkers beschikte over een certificaat in interculturele verpleegkunde. Kardong-Edgren et al. (2005) rapporteerden ook dat de helft van de docenten die lesgeven over interculturele competenties, niet over de juiste academische voorbereiding beschikten. Daarom is het van belang om een programma te ontwikkelen voor verpleegkunde docenten, zodat zij verpleegkunde studenten kunnen opleiden in culturele bekwaamheid. Om deze programma's te ontwikkelen, dient er een duidelijke definitie voorhanden te zijn over de vereiste competenties van deze docenten.

Doel

Het doel van deze publicatie is om een profiel te ontwikkelen van een intercultureel competente verpleegkunde docent, die de ontwikkeling van interculturele bekwaamheid bij studenten verpleegkunde kan bevorderen.

Methode

De ontwikkeling van het profiel werd opgezet door middel van een uitgebreid literatuuronderzoek over de pedagogische competenties van een interculturele docent. Aan de hand van de Delphimethode werd het profiel gevalideerd. Deze methode heeft het mogelijk gemaakt om de verschillende meningen binnen de groep samen te brengen tot een consensus (Dalkey & Helmer 1963) en werd toegepast via een iteratief proces bestaande uit verschillende fases. De steekproef bevatte experts van de discipline gebieden die verband houden met de thema's van het profiel. Zowel kwalitatieve als kwantitatieve benaderingswijzen werden toegepast om de data in de verschillende fases/rondes te analyseren (Hsu, 2007).

Het profiel

Dit profiel classificeert de competenties van een docent die verpleegkunde studenten traint om interculturele bekwaamheid te ontwikkelen, in drie dimensies: Persoonlijk, Professioneel en Pedagogisch.

De persoonlijke dimensie van culturele competentie presenteert de aspecten van interculturele competentie die de basis vormen voor zowel een professionele interculturele competente verpleegkundige als een verpleegkunde docent die lesgeeft in interculturele competentie. Om competent te kunnen handelen, moet deze persoon etnorelatief zijn, of met andere woorden, in staat zijn om adequaat en effectief te functioneren in cultureel diverse situaties.

De professionele dimensie bevat de extra eigenschappen die nodig zijn om een intercultureel competente verpleegkundige te zijn. Deze dimensie is van belang, omdat verpleegkundigen die interculturele competentie aanleren, ervoor moeten zorgen dat studenten leren communiceren en effectieve en passende zorg bieden, aangepast aan de culturele achtergrond van de patiënt, groepen of gemeenschappen binnen hun professionele context. Dit omvat ook het vermogen om in multiculturele teams te werken.

De pedagogische dimensie beschrijft de kenmerken van een verpleegkundig docent die interculturele competentie aanleert. Deze dimensie is ingedeeld in twee sub-dimensies. Sub-dimensie één concentreert zich op de noodzaak voor alle verpleegkunde-opleidingen om studenten op een interculturele competente manier te onderwijzen. De tweede sub-dimensie focust zich op het opleiden en het bevorderen van de ontwikkeling van interculturele vaardigheden van studenten verpleegkunde.

De dimensies van dit profiel zijn met elkaar verweven en er zal enige overlap zijn; zo bevat de pedagogische dimensie aspecten van de professionele en de persoonlijke dimensie. In dit document worden de drie dimensies echter afzonderlijk gepresenteerd.

Daarnaast zijn de competenties in deze dimensies gecategoriseerd in kennis, attitudes/waarden en vaardigheden die de docenten nodig hebben. Er werd gekozen voor deze taxonomische benadering waarbij rekening werd gehouden met de eerdere behandelingen van het onderwerp door het Global Competence Framework van de OESO (2018) en de Nurse Educator Core Competencies van de WHO (2016). Er wordt verwacht dat deze gemeenschappelijke beschrijving de ontwikkeling van educatieve programma's en de creatie van evaluatie-instrumenten en -methoden zal vergemakkelijken.

Samenvatting van het voorgestelde profiel

Persoonlijke interculturele competentie	
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> • Identificeren van cultuur en culturele kenmerken die van invloed zijn op de interculturele interactie • De invloed verklaren die perceptie speelt op de toekenning van betekenis • Sociolinguïstische componenten identificeren, met name interculturele communicatiestijlen. • Diepe culturele kennis van zichzelf en culturele anderen beschrijven • Reciteren van culturele kaders voor het verkennen van culturele waardeverschillen • Ken modellen om interculturele competentie te ontwikkelen
Attitudes/waarden	<ul style="list-style-type: none"> • Open staan voor en respecteren van de culturele andere • Waarde hechten aan de menselijke waardigheid en diversiteit • Geïnteresseerd zijn in en streven naar interculturele interacties • Empathisch en nederig zijn • Dubbelzinnigheid tolereren • Geduld en flexibiliteit tonen
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • De eigen culturele aannames uitdagen, op zoek gaan naar andere en verschuivende perspectieven • Communiceren op een gepaste en doeltreffende manier met culturele anderen • Zoeken naar differentiatie en gebruik stereotypen/generalisaties als hypothese. • Zich gedragen naar behoren op basis van de culturele context en het gewenste resultaat • Zoeken naar betrokkenheid en samenwerking met andere culturen

Professionele interculturele competentie	
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> • Verschillende gezondheidsgeloofsmodellen kennen • De diversiteit aan gezondheidsovertuigingen van de rol van de patiënt, de familie en de verpleegkundigen en hun wederzijdse verwachtingen uitleggen • Begrijpen van cultuurschok, migratie- en acculturatieprocessen en hun uiteenlopende impact op de mens. • Ethische dilemma's over culturele diversiteit en de determinanten van gezondheidsverschillen beschrijven • Modellen van (inter)culturele competentie in de verpleging beschrijven • Relevante wetten en mensenrechten met betrekking tot migranten begrijpen
Attitudes/waarden	<ul style="list-style-type: none"> • De rol van diverse culturen in de zorg, met name van gezondheids- en genezingsovertuigingen accepteren en respecteren • Interesse tonen in de diverse leefwerelden van de patiënten • Zich bewust zijn van stereotypen, vooroordelen en culturele vooroordelen • Motivatie tonen om de culturele competentie te vergroten • Culturele empathie tonen • Betrokkenheid tonen bij het leveren van cultuurgevoelige zorg
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Culturele congruente en gevoelige zorg bieden op basis van individuele, familie- en gemeenschapsbehoeften • Communiceren op een interculturele competente manier volgens diverse waarden en verwachtingen van het individu, het gezin en de gemeenschap • Beheren van ethische dilemma's en conflicten met passende strategieën die alle betrokkenen tevredenstellen • Toepassen van sociale rechtvaardigheid in de zorg • Inclusief werken in een multidisciplinair en multicultureel team

Pedagogisch interculturele competentie: intercultureel competente docent	
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> • De culturele diversiteitsfactoren identificeren die het leren conditioneren • De impact van de eigen cultuur en de cultuur van het leermateriaal op het onderwezen onderwerp formuleren • Identificeren van risicofactoren, uitdagingen en barrières die bij leerlingen kunnen opduiken tijdens onderwijs- en leeractiviteiten • Educatieve strategieën beschrijven om een cultureel diverse groep te leiden
Attitudes/waarden	<ul style="list-style-type: none"> • Culturele verschillen tussen studenten of docenten en verschillende manieren van leren erkennen, accepteren en integreren • Culturele empathie voelen voor de behoefte van studenten aan veiligheid en vertrouwen • Eerlijkheid en billijkheid in alle toezichtsactiviteiten tonen
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen voor educatieve interventies die zijn aangepast aan de culturele diversiteit • Perspectiefverschuivingen / multiperspectieven in het onderwijs- en leerproces modelleren en stimuleren • Gebruik maken van interculturele communicatievaardigheden in het onderwijs- en leerproces

Pedagogisch interculturele competentie: docent die interculturele competentie onderwijst	
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> • Identificeren van effectieve doelen, doelstellingen en inhoud voor educatieve programma's voor de ontwikkeling van culturele competentie in de verpleging • Het doel en de voor- en nadelen van de verschillende trainingsstrategieën uitleggen, afhankelijk van de fase van de interculturele gevoeligheid van de studenten • De principes van het coachen van studenten in een culturele onderdompeling beschrijven
Attitudes/waarden	<ul style="list-style-type: none"> • Zich inzetten voor een voortdurende aanpassing van de opleidingsstrategieën om het leerproces te individualiseren met het oog op de ontwikkeling van interculturele competentie • Een positieve houding tonen om actieve, effectieve methoden toe te passen die gericht zijn op reflectief en kritisch denken • Betrokkenheid tonen bij de ethiek van de cultuur in het onderwijs en het leren, en de ethiek van het culturele contact.
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Geïntegreerde opleidingsprogramma's ontwerpen met de juiste mix van ervaringsgerichte en didactische methoden, cultuurspecifieke en cultuurrelevante inhoud, cognitief- en gedragsgerichte leeractiviteiten • Gebruik maken van specifieke strategieën voor elke ontwikkelingsfase om de interculturele ontwikkeling te bevorderen • Het bevorderen van reflectie over verschillen en overeenkomsten, en het bevorderen van de analyse daarvan om de impact van de cultuur en de gevaren van ethnocentrisme in de verpleging te begrijpen • Gebruik maken van begeleidingsstrategieën die de studenten helpen om de culturele uitdagingen aan te gaan